

TEMAT TYGODNIA

56 Panoptikum bredni. Każdy ma prawo do swojej opinii. Ale niektórzy chcą mieć prawo do „swoich” faktów. I budują teorie spiskowe na bazie wydarzeń, które nie miały miejsca. **Telepolis**

2 PROFILE

WYDARZENIA

6 Trzymamy kciuki! Przed Xi Jinpingem stoją trudniejsze wyzwania niż przed Barackiem Obama – ocenia **Timothy Garton Ash**. **The Guardian, Slate**

POLITYKA

10 Nie, panie prezydencie... Biały Dom pod rządami FBI. **The Guardian**

ESEJ

14 Chiński syndrom. Co może Zachód przerażony potęgą Wschodu. **Süddeutsche Zeitung**

GOSPODARKA

16 Przesłanie Pana Euro. **Mario Draghi**, prezes EBC: „Wiele rządów jeszcze nie zrozumiało, że już dawno straciły suwerenność”. **Der Spiegel**

SPOŁECZEŃSTWO

18 Anonimem po oczach. Anonymous w realu. **The Observer**

22 Blisko, coraz dalej. Nie mylcie intymności z seksem. **The Daily Telegraph**

25 Ambasador bez berła. Georg Habsburg, wnuk ostatniego cesarza Austro-Węgier. **Ogoniok**

REPORTAŻ

28 20 000 km do wolności. Irańczyk w pogoni za azylem. **Süddeutsche Zeitung**

31 Arabia Kaukazu. Rosja obrzydza islam, inwestując w Czeczenię. **Ogoniok**

KULTURA

34 Hiszpania to sadystka. **Lluís Llach**, bard, winiarz, literat i niepodległy Katalończyk. **El País**

38 Moja teksańska dusza. **Tommy Lee Jones**: „Życie to nie film hollywoodzki”. **Süddeutsche Zeitung**

41 Rozmowa z duchami. **Hilary Mantel**, laureatka Booker 2012, pisze powieść o Stanisławie Przybyszewskiej. **The Guardian**

44 O Boże! Autorze! Zabawa dla erudyty: dopasuj miażdżące recenzje do arcydzieł literackich. **Flavorwire.com**

46 Emocja na 3,5 minuty. **Taylor Swift**, najlepiej zarabiająca piosenkarka przed trzydziestką. **The Guardian**

NAUKA

48 Rolnictwo + mleko = cywilizacja. Co ludzkość wyssała od innych ssaków. **Slate**

51 Sejsmolog jak saper. Model włoski: uczeni za kratkami, politycy na wolności. **The Guardian**

HISTORIA

52 Jak się zbudzi... Archeolodzy szukają Pompejów w Indonezji. **Courrier International**

62 MIKROFORUM

OKIEM RYSOWNIKA

64 Drugi Barack i jego świat. Stary nowy prezydent

© AP/East News

56

◀ Kto stoi za tym wszystkim? Wiadomo, kosmici.

18

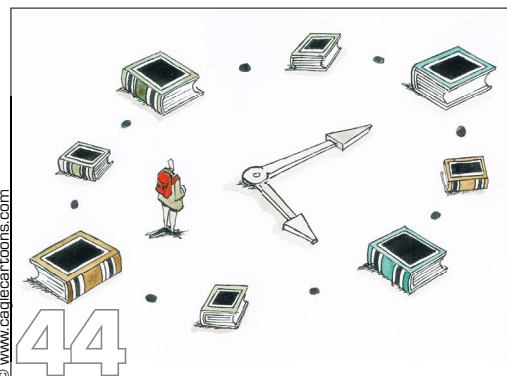
◀ Bunt wylał się z sieci na ulice.

© AFP

31

◀ Grozny jedzie do Mekki.

© www.cartoonists.com

44

◀ Literacki quiz dla odczytanych.

Potomek Drakuli

Chcąc nie chcąc, książę Karol będzie reklamować Rumunię. A to dlatego, że jest on (nic to, że bardzo dalekim) potomkiem rumuńskiego władcy z XV w. Władca III zwanego Palownikiem. To właśnie ten krwiożerczy wolał gospodarstwo zainspirował Bramę Stokera do stworzenia postaci demonicznego hrabiego Drakuli. Brytyjski następca tronu, który angażuje się w działania na rzecz zachowania karpaccich lasów, niedawno sam przyznał się do tych więzów pokrewieństwa, występując w telewizji. Rumuńskie Krajowe Biuro Turystyki postanowiło to wykorzystać. Podczas targów World Travel Market 2012 w Londynie związku te podkreślono w oficjalnej broszurze, a ponadto pokazywano filmik z wypowiedzią księcia. W 2011 r. Rumunię odwiedziło 118 tys. brytyjskich turystów, a władze mają nadzieję, że dzięki takiej promocji będzie ich więcej.

Na podstawie The Daily Telegraph

Zastąpi Che?

Taki pomysł mógł zrodzić się tylko w głowie ekscentrycznej Vivienne Westwood. Aby wspomóc ściganego przez wymiar sprawiedliwości Juliana Assange'a, zaprojektowała specjalny t-shirt. Na białym podkoszulku znalazło się zdjęcie Westwood w dżinsowej koszuli i z włosami zaczesanymi do tyłu, trochę w stylu twórcy portalu WikiLeaks. Wszystko to jest opatrzone hasłem: „I'm Julian Assange”. W takim właśnie stroju Westwood odwiedziła swego ulubieńca w londyńskiej ambasadzie Ekwadoru, gdzie schronił się on w połowie czerwca br. Każdy, kto chciałby naśladować stylistkę i zmanifestować swoją sympatię dla Assange'a, będzie mógł kupić sobie taką koszulkę w internecie za 40 funtów. Westwood zapewnia, że 100 proc. zysków zostanie przeznaczone na wsparcie jego działalności. Czyżby producenci koszulek z wizerunkiem Ernesta „Che” Guevary mogli czuć się zagrożeni?

Na podstawie The Daily Telegraph, Le Nouvel Observateur

Pan Megapomysłowy

Czy mieszkańcy Nowej Zelandii będą mieć darmowy dostęp do internetu? Takie wizje snuje Kim Dotcom (właśc. Kim Schmitz), niemiecki twórca serwisu Mega-Upload. Wprawdzie jego strona została na początku roku zamknięta przez FBI, ale Kim Dotcom zapowiada już stworzenie nowego, lepiej zabezpieczonego serwisu wymiany plików Megabox, który ma ruszyć w styczniu. I próbuje zapewnić sobie życzliwość mieszkańców kraju, w któ-

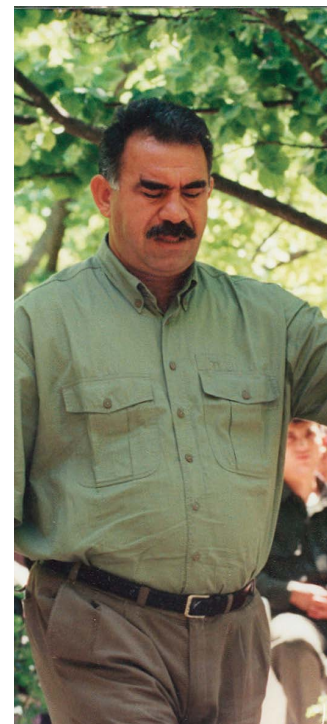

rym mieszka, obiecując darmowy i szybki internet. W tym celu chciałby przeciągnąć kabel światłowodowy przez Pacyfik, ze Stanów Zjednoczonych do Nowej Zelandii. Zamierza przeznaczyć na to pieniądze z odszkodowań, jakie usiłuje wywalczyć przed sądem od władz USA i hollywoodzkich wytwórni filmowych, które oskarża o „bezpprawne i motywowane politycznie” zniszczenie jego firmy.

Na podstawie The Guardian, The New Zealand Herald

Ja jestem tyśiąc

Blisko tyśiąc kurdyjskich więźniów politycznych prowadzi głodówkę w obronie Abdulla Öcalana. Osadzeni mający powiązania z Partią Pracujących Kurdystanu (PKK), której liderem jest 64-letni Öcalan, wszczęli protest 12 września br. Z czasem objął on blisko 60 tureckich więzień, a do 63 protestujących, którzy wszczęli strajk głodowy w rocznicę wojskowego przewrotu z 1980 r., dołączyły setki kolejnych. Głodujący, których stan zdrowia budzi coraz poważniejszy nie-

pokój, domagają się przede wszystkim poprawy warunków uwięzienia przywódcy separatystów. Öcalan został ujęty w Kenii w 1999 r. i jeszcze w tym samym roku skazany przez turecki sąd na karę śmierci, którą następnie zamieniono mu na dożywocie. Od tego czasu jest więziony na wyspie Imrali na Morzu Marmara. Od wielu miesięcy pozostaje w izolacji, bez możliwości widzenia z prawnikami i rodziną.

Na podstawie Le Nouvel Observateur, Nouvelles d'Arménie

Za ocean. Przez noc. Z radością.

USA
od **1919** PLN*

Azja
od **2309** PLN*
Zarezerwuj teraz

Nonstop
you

Lufthansa

Pierwsza dama śpiewa

Na marginesie obrad XVIII Zjazdu Komunistycznej Partii Chin (KPCh) zachodnia prasa przypominą, że Państwo Środka ma „własną Carłę Bruni”. Mowa o **Peng Liyuan**, 50-letniej żonie nowego sekretarza generalnego KPCh Xi Jinpinga. Ze swoim repertuarem pieśni folklorystycznych i patriotycznych od lat jest gwiazdą estrady. Przez długi czas była bardziej znana niż jej małżonek robiący karierę w komunistycznym aparacie. Muzyczne szlify zdobywała w szeregach armii, w której dosłużyła się zresztą stopnia generała. Do niedawna dawała wiele koncertów i była częstym gościem w telewizji, ale już od blisko roku nie występuje, co ma niewątpliwie związek z politycznymi ambicjami męża. Jej sposób bycia i cięty język mogą sprawić, że stanie się pierwszą damą nowego typu. A jej popularność może także ocieplać wizerunek nowego przywódcy.

Na podstawie Le Parisien

Separatysta pod ostrzałem

Na kilka tygodni przed przyspieszonymi wyborami w Katalonii prezydent tego regionu **Artur Mas** znalazł się pod ostrzałem intelektualistów. Pod listem otwartym wymierzonym przeciw „narastającemu secesjonizmowi” podsycanemu przez lokalne władze regionu podpisało się wiele wybitnych postaci, m.in. pisarz Mario Vargas Llosa i filmowiec Pedro Almodóvar. Katalonia, najbardziej zadłużony region w kraju, jest w otwartym konflikcie z rządem centralnym, który we wrześniu br. nie zgodził się przyznać jej większej autonomii w sprawach podatkowych i budżetowych. 56-letni Mas, stojący na czele partii Konwergencja i Unia, liczy na to, że głosowanie zaplanowane na 25 listopada przyniesie zwycięstwo zwolennikom niepodległości. W takim wypadku chciałby zorganizować następne referendum w sprawie samostanowienia Katalonii (patrz również wywiad z Lluïsem Llachem na str. 34).

Na podstawie El País, Libération

Powiedzieli:

- **Monogamia?**
To monotonia.
Dolly Parton, amerykańska gwiazda country
- **Jutro Chińczycy** będą produkować nie tylko samoloty i samochody, ale także idee.
Helmut Schmidt, były kanclerz Niemiec
- **Pewnego dnia wrócę** do ojczyzny i wszystko pozmieniam.
Kim Han-soi, bratanek Kim Jong-Una, uczeź liceum w Mostarze (Bośnia)
- **Uważają mnie** za intelektualistę, bo noszę okulary, i za artystę, bo moje filmy przynoszą straty.
Woody Allen o Francuzach
- **Artysta jako człowiek** nie jest interesujący. Wagner był durniem, ale to genialny kompozytor.
Michael Haneke, austriacki reżyser filmowy
- **Żeby być szczęśliwym**, wystarczy przestać być nieszczęśliwym.
Félix Torán, hiszpański fizyk, popularyzator nauki
- **Kiedyś alkoholizm** był wizytówką pisarza. Nie wydaje mi się, żeby młode pokolenia pytały dziś o radę Wyrocznie Boskiej Flaszki.
Bernard Pivot, francuski krytyk literacki

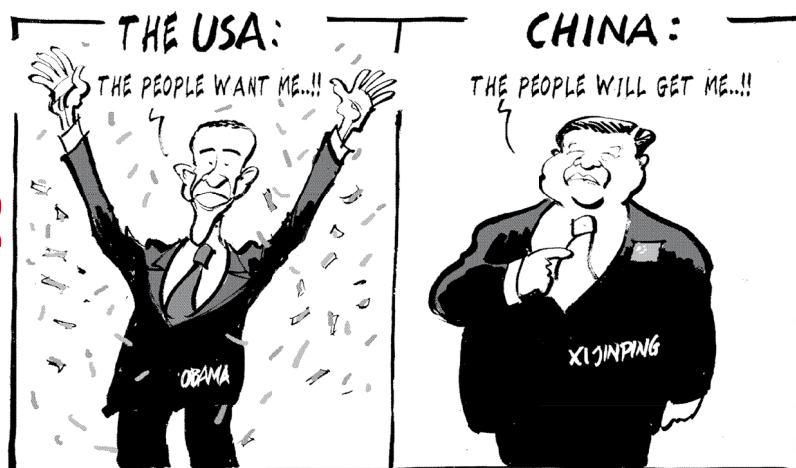
Katolicki gwiazdor

Ojciec Marcelo Rossi triumfuje. Katolicki duchowny, będący w Brazylii prawdziwym gwiazdorem, ma już gigantyczny kościół, którego budowę sobie zaplanował. Inauguracja największej świątyni Nowego Świata, wzniesionej w Sao Paulo, nastąpiła 2 listopada br. w obecności 100 tys. wiernych. Ojciec Marcelo jest czołową postacią Ruchu Odnowy w Duchu Świętym w Brazylii i słynie z niekonwencjonalnej ewangelizacji. Wykorzystując swoje talenty wokalne i aktorskie, nagrywa płyty, występuje w radiu i telewizji oraz gra w filmach. Muzyka pełni także ważną rolę podczas mszy, które odprawia. Brazylijscy hierarchowie patrzyli na to krzywym okiem, ale musieli go zaakceptować. 45-letni duchowny, zwany „tajną bronią Watykanu”, ma pomóc w powstrzymaniu rosnących wpływów kościołów protestanckich.

Na podstawie Le Point, La Croix

Rysunek tygodnia

Barack Obama (USA): „Naród mnie chce!”
Xi Jinping (Chiny): „Naród mnie dostanie!”

**WITAMY
NOWE MIASTA!**

Pierwsze Radio Informacyjne

**Elbląg 89,2 FM • Gorzów Wielkopolski 87,9 FM
Kielce 94,9 FM • Lublin 93,8 FM • Płock 101,2 FM
Radom 104 FM • Toruń 88,2 FM**